

Отже, вихідним положенням дієвої політики в області управління інклюзією повинно стати розуміння вкладу та визначення ролі всіх соціальних інститутів у формуванні інклюзії, тобто вибір системної парадигми управління цим процесом.

Література

1. Бородкин Ф. М. Социальные эксклюзии / Ф. М. Бородкин // Социологический журнал. – 2000. – № 3/4. – С. 5 - 17.
2. Неваева Д. А. Особенности социальной эксклюзии лиц пожилого возраста / Д. А. Неваева // Вестник Кемеровского государственного университета. – Выпуск № 2 (58) / том 2 / 2014. – С. 141-146.
3. Дзюба Т. М. Психологія дорослості з основами геронтопсихології. Навчальний посібник / Т. М. Дзюба, О. Г. Коваленко. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2013. – 264 с.
4. *Население Украины 2017. Численность населения Украины* [Электронный ресурс] / Департамент по экономическим и социальным вопросам ООН: Отдел народонаселения. – Режим доступа: countrymeters.info/ru/ukraine.
5. Краснова О. В. Социальная психология старости: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / О. В. Краснова, А. Г. Лидерс. – М.: Издат. центр «Академия», 2002. – 288 с.
6. Оксамитная С. Социальная эксклюзия в Украине на начальной стадии реставрации капитализма / С. Оксамитная, В. Хмелько // Социология, теория, методы, маркетинг. – 2004. – № 3. – С. 66-77.
7. Інформація про роботу з жителями старшого покоління в м. Маріуполі. / Офіційний сайт Маріупольської міської ради. – Режим доступу: <http://marsovet.org.ua/>.

УДК 159.99:316.45

Кулікова А.О., асистент

СОЦІАЛЬНІ ГРУПИ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ

Соціальна група - група осіб, об'єднаних за спільною соціальною, демографічною або іншою ознакою, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують надання їм однотипних соціальних послуг.

Соціальні послуги надаються особам чи сім'ям, які опинились в складних життєвих обставинах. Знаходження особи чи сім'ї в складних життєвих обставинах може бути визначено з наступних підстав: малозабезпеченість; сирітство; відсутність постійного місця проживання; безробіття; інвалідність; відсутність можливості до самообслуговування; насильство в сім'ї, жорстке поводження з дітьми; втрата сімейних зв'язків під час перебування в місцях позбавлення волі; народження одночасно трьох чи більше дітей; наявність в сім'ї дитини з особливостями психофізіологічного розвитку, у тому числі дитини-інваліда; специфічні форми поведінки, що призводять до залежностей та підвищеного ризику захворювання інфекційними та соціально-небезпечними захворюваннями; невиліковні хвороби; хвороби, що потребують тривалого лікування; нанесення шкоди в результаті пожежи чи іншого стихійного лиха, техногенної катастрофи, бойових дій, актів тероризму; психофізичного насильства, торгівлі людьми, протиправних дій інших осіб; наявність інших обставин, наслідок яких особа чи сім'я не можуть подолати самотійно. Надамо особливої уваги таким соціальним групам як тимчасова непрацездатність (інвалідність), безробітні, переселенці, розлученні [1].

Тимчасова непрацездатність (інвалідність) – це непрацездатність особи внаслідок захворювання, травми або з інших причин, що не залежить від факту втрати працездатності (пологи, карантин, догляд за хворим тощо), яка має тимчасовий зворотний характер під впливом лікування та реабілітаційних заходів, триває до відновлення працездатності або встановлення групи інвалідності, а в разі інших причин - до закінчення причин

відсторонення від роботи. Ступінь втрати професійної працездатності у відсотках встановлюється, виходячи з наслідків ушкодження здоров'я внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання з урахуванням професійних здібностей, що є у потерпілого, клініко-функціональних можливостей і важливих професійних якостей, які дозволяють продовжувати виконання роботи за попередньою професією до нещасного випадку на виробництві і професійного захворювання [2].

Безробітні – працездатні громадяни працездатного віку, які з незалежних від них причин не мають заробітку або інших передбачених чинним законодавством доходів через відсутність підходящої роботи, зареєстровані у державній службі зайнятості, тобто це особи, що справді шукають роботу та здатні приступити до праці. Першу спробу пояснити сутність і причини безробіття зробив Г. Мальтус. Він пояснював його надто швидким зростанням населення, яке випереджає збільшення кількості засобів до існування, засобом усунення безробіття вважав війни, епідемії та ін. [3].

Переселенець – це той, хто переселився, переселяється на нове місце проживання або переселений куди-небудь. Інше тлумачення: особа, яка проживає на радіоактивно забрудненій території і відселяється згідно із списком обласної державної адміністрації або переселяється самостійно на підставі направлення для переселення та працевлаштування, виданого обласною державною адміністрацією місця відселення.

Розлучення – припинення шлюбу за життя подружжя за заявою одного або двох із подружжя. У класичному варіанті, юридичному розриву шлюбу, передує емоційне розлучення, потім слідує «фізичне» розлучення, а далі (у окремих випадках) «пробне» розлучення. З точки зору стресогенного впливу розлучення стоїть на другому місці після смерті близької людини (С. Брискоу, Д. Сміт, В. Квінн) [4].

Дослідження останніх років відбивають кризовий стан інституту шлюбу, проявами якого є негативні показники відтворення населення, зниження кількості зареєстрованих шлюбів, висока частота позашлюбних стосунків (адюльтерів), постійне зростання кількості розлучень та неповних сімей, підвищення популярності «альтернативних» форм шлюбу (гомосексуального, відкритого, сім'ї-сінгл, дистантного шлюбу тощо), підвищення терпимості до різноманітних варіантів неосексуальних практик та ін. Фіксується зниження якості сімейних стосунків та задоволення шлюбом, погіршення адаптивних можливостей сім'ї, зростання її дисфункційності [4].

Література

1. Загальне положення про центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2013 р. № 573).
2. Порядок встановлення медико-соціальними експертними комісіями ступеня стійкої втрати професійної працездатності у відсотках працівникам, яким заподіяно ушкодження здоров'я, пов'язане з виконанням трудових обов'язків (затверджено наказ міністерства охорони здоров'я України 05.06.2012 № 420)
3. Жид І., Рист І. История экономических учений. / І. Жид, І. Рист. – М.: Экономика, 1995. – 240 с.
4. Гуманізація навчально-виховного процесу: Збірник наукових праць. – Вип. ХІ / За заг.ред. проф. В.І. Сипченка. / Суб'єктивне переживання розлучення як деструктивний чинник у професійній діяльності жінок-вихователів // Д. Зубцов – Слов'янськ: СДПУ, 2008. – С. 274-279.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
НАУКИ ТА ОСВІТИ**

**Збірник матеріалів
XX підсумкової науково-практичної конференції
викладачів**

02 лютого 2018 року

*За загальною редакцією
члена-кореспондента НАПН України, доктора політичних наук, професора,
К.В. Балабанова*

МАРІУПОЛЬ – 2018

УДК 061.3 (063)

ББК 94.3я 431

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ: Збірник матеріалів XX підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. К.В. Балабанова. – Маріуполь: МДУ, 2018. – 368 арк.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет вченою радою Маріупольського державного університету (протокол №8 від 28.02.2018)

Редакційна колегія:

Голова – Балабанов К.В., доктор політичних наук, професор

*Члени
редколегії:* Булатова О.В., д.е.н., проф.; Безчотнікова С.В., д.філол.н., проф.; Лисак В.Ф. д.і.н., проф.; Омельченко В.Я., д.е.н., проф.; Павленко О.Г., д.філол.н., доц.; Романцов В.М. д.і.н., проф.; Слющинський Б.В., д.соц.н., проф.; Толпежников Р.О., д.е.н., доц.; Чентуков Ю.І., д.е.н., проф.; Шепітько С.В., к.філол.н., проф.

Збірник містить матеріали XX підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ, яка відбулася 02 лютого 2018 року в Маріупольському державному університеті.

У матеріалах висвітлені актуальні проблеми розвитку міжнародних відносин та зовнішньої політики, філософії та соціології, історії, економіки та менеджменту, права, літературознавства і культурології, філології, методики викладання, педагогіки та психології.

Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам та студентам, а також усім, хто цікавиться сучасними проблемами науки та освіти.

***Редакція не несе відповідальності за авторський стиль праць,
опублікованих у збірнику***

© Маріупольський державний університет

Хорошков М.М. ЧАС І ПРОСТІР У НОВЕЛАХ М. ЯЦКОВА, Ю. БУДЯКА, О. ПЛЮЩА, КАТРИ ГРИНЕВИЧЕВОЇ ЯК ВИЯВ ЕСТЕТИКИ МОДЕРНІЗМУ	268
---	-----

СЕКЦІЯ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Андрєєва М.Ф. СПІЛЬНА ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧА РОБОТА ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТА РОДИН ВИХОВАНЦІВ.....	270
Березіна О.О. РОЗВИВАЛЬНИЙ ПРОСТІР В УМОВАХ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ НОВОГО ТИПУ: СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ.....	272
Брежнєва О.Г. ОПИС ПРОГРАМИ ДОСЛІДЖЕННЯ З РОЗВИТКУ ЗДАТНОСТІ ДО КРИТИЧНОГО ОСМИСЛЕННЯ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ У СТУДЕНТІВ ДОШКІЛЬНОГО ФАХУ.....	275
Демидова Ю.О. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОЗДОРОВЧОЇ РОБОТИ В ДОШКІЛЬНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ.....	277
Косенко Ю.М., Камишанська В.І. ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ З ДІТЬМИ.....	279
Косенко Ю.М., Князько А.С. ПРОФЕСІЙНО-ЕТИЧНА КУЛЬТУРА ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ: ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ.....	283
Мойсеєнко Р.М. МУЗИЧНІ КОМПЕТЕНЦІЇ ЯК СКЛАДОВІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	287
Мякенька О.П. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ.....	289
Яйленко В.Ф. СЛОВЕСНА ТВОРЧИСТЬ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	291

СЕКЦІЯ

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

Варава Л.А., Тищенко Л.В. ОСОБЛИВОСТІ СУБ'ЄКТИВНОГО ПЕРЕЖИВАННЯ ЖІНКОЮ ВЛАСНОГО ЖИТТЯ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ АВТОРСЬКОГО МЕТОДУ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.....	294
Вертель О.В. МОТИВАЦІЯ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ.....	296
Генералова О.М. ІНКЛЮЗИВНА РОБОТА З ОСОБАМИ ПОХИЛОГО ТА СТАРЕЧОГО ВІКУ В МІСТІ МАРІУПОЛІ.....	298
Кулікова А.О. СОЦІАЛЬНІ ГРУПИ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ.....	301
Лисецька О.Я. ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ У СФЕРІ ЛЮДСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	303
Павленко Є.А. ФІЗИЧНА РЕКРЕАЦІЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	305
Попович О.В. ПСИХОАНАЛІЗ МЕЛАНІ КЛЯЙН: ЗАЗДРІСТЬ У ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НЕМОВЛЯТИ.....	306
Проценко О.Б. ДОСЯГНЕННЯ АКМЕ ЯК ПРІОРИТЕТ НЕПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	309
Стуліка О.Б. ПРОФЕСІЙНА ПЕДАГОГІЧНА РЕФЛЕКСІЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА.....	310
Фролова О.А. АКТУАЛЬНІЕ ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ФИЗИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ.....	312

СЕКЦІЯ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ІТАЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ, ПЕРЕКЛАДУ ТА ЛІНГВОДИДАКТИКИ

Грачова А.В. ІТАЛІЙСЬКА ЧАСТИНОМОВНА СИСТЕМА В ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ДЖ. САЛВІ.....	315
Кумуржи Е.С. STUDIARE ITALIANO... PERCHÉ?	317